

Onderzoek naar oorzaak longontsteking van start

VGO consortium

Dit najaar start het veldwerk voor het derde onderzoek 'veehouderij en gezondheid omwonenden' (VGO3). De onderzoekers willen achterhalen waarom mensen die in de buurt van veehouderijen wonen vaker last hebben van longontstekingen. In het komende halfjaar zullen de onderzoekers een grote groep geitenhouders vragen of ze mee willen doen met het onderzoek.

Om gerichte maatregelen te kunnen nemen om longontstekingen bij mensen in de buurt van geitenhouderijen te voorkomen, is het belangrijk de oorzaken van de ziektegevallen op te sporen. Dit onderzoek moet daar meer duidelijkheid over geven. Voor deelname aan de eerste fase van het onderzoek is inmiddels een klein aantal geitenhouders benaderd. Dit zullen er de komende maanden meer worden.

Op zoek naar oorzaak

Uit eerder onderzoek is gebleken dat mensen die bij geitenhouderijen in de buurt wonen vaker longontsteking hebben. Nu gaan de onderzoekers van het consortium op zoek naar de oorzaak. VGO3-onderzoeker en dierenarts Aniek Lotterman: "We bekijken deze vraag van verschillende kanten. Door de resultaten van het onderzoek bij de patiënten, bij de omwonenden, op de bedrijven en bij de geitenhouders te combineren willen we de oorzaak vinden."

Samenwerking met geitenhouders vinden de onderzoekers bij dit onderzoek erg belangrijk. Lotterman: "Om conclusies te kunnen trekken is het belangrijk dat voldoende geitenhouders meedoen aan dit onderzoek. We begrijpen dat dit best wat tijd kost voor een geitenhouder. De onderzoekers komen dan ook op afspraak langs op een moment dat het de geitenhouder goed uitkomt. Verder storen zij het dagelijks werk zo min mogelijk." In VGO3 zitten drie veldonderzoeken, waarbij de onderzoekers monsters verzamelen bij mensen, op geitenhouderijen en in de woonomgeving nabij geitenhouderijen. Deze monsters worden in laboratoria onderzocht en daarna combineren en analyseren de onderzoekers alle informatie.

Onderzoek bij patiënten met longontsteking (roze blok)

Huisartsen nemen slijm af uit de keel bij patiënten met longontsteking. In het laboratorium gaan onderzoekers na welke ziekteverwekker de longontsteking veroorzaakt. Van de patiënten wordt genoteerd waar zij wonen, zodat de onderzoekers de afstand tot een geitenhouderij kunnen bepalen.

Onderzoek bij geitenhouders en medewerkers (rode blok)

Geitenhouders hebben intensief contact met geiten. Als er een ziekteverwekker bij de dieren voorkomt, worden geitenhouders hier het meest aan blootgesteld. Daarom kijken de onderzoekers welke mogelijke ziekteverwekkers bij geitenhouders voorkomen. Hiervoor nemen de onderzoekers met een wattenstaafje wat slijm af uit de keel en neus. Daarnaast nemen ze een buisje bloed af en vragen ze geitenhouders een ontlastingsmonster in te leveren. Deze monsters worden in het laboratorium onderzocht en vergeleken met mensen die geen contact hebben met geiten.

Geitenhouders en medewerkers van geitenbedrijven hoeven overigens zelf niet ziek te worden van mogelijke ziekteverwekkers.

Onderzoek bij geitenbedrijven (groene blok)

Door luchtmonsters te verzamelen in de woonomgeving nabij geitenbedrijven gaan de onderzoekers na of ziekteverwekkers die voorkomen op geitenbedrijven zich ook in de woonomgeving ophouden. Op de bedrijven verzamelen de onderzoekers onder andere mest, strooisel, voer en stof. Deze monsters worden onderzocht op ziekteverwekkers – bacteriën, schimmels en virussen – die bij

ONDERZOEK VEEHOUDERIJ EN GEZONDHEID OMWONENDEN 2018-2021

Mensen die in de buurt van geitenhouderijen wonen hebben vaker een longontsteking. **Waarom komt dat?**

Door de onderstaande vragen te beantwoorden, willen we hier meer duidelijkheid over krijgen.

Welke bacteriën en virussen veroorzaken longontsteking bij **patiënten**?

Welke mogelijke ziekteverwekkers komen voor bij **geitenhouders**?

Welke mogelijke ziekteverwekkers vinden we **waar** en **wanneer** op **bedrijven**?

Vergelijken van verschillende soorten bedrijven. Wat zorgt voor het mogelijke **risico**?

Overzicht van deelonderzoeken binnen het onderzoek VGO3.

geiten voor kunnen komen en waar mensen longklachten van kunnen krijgen.

Vergelijking gegevens (paarse blok)

Daarnaast verzamelen de onderzoekers informatie over de bedrijfsvoering van de geitenhouderijen. Bijvoorbeeld over de verwerking van mest, gezondheid van de geiten, het soort stal en de dagelijkse routines. Door alle onderzoeksresultaten te combineren willen de onderzoekers meer informatie vinden over een mogelijk verband tussen geitenhouderijen en longontsteking. 🐐

Meer informatie

Het VGO-onderzoeksteam organiseert op maandagavond 4 november samen met de sector een informatiebijeenkomst. Dan praten de onderzoekers u bij over het onderzoek en gaan zij in op uw vragen. Deze bijeenkomst zal gehouden worden bij zaal Verploegen in Wijchen. Voor meer informatie (en de onderzoeksresultaten tot nog toe) kijk op www.rivm.nl/vgo.

Het VGO-onderzoek wordt uitgevoerd door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), Institute for Risk Assessment Sciences van de Universiteit Utrecht (IRAS-UU), NIVEL, Wageningen University & Research en GD, in opdracht van de ministeries van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) en Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS).

'Zoveel mogelijk meedoen'

Studieclub Geitenhouderij Zuid-Nederland wil aan het onderzoek meewerken en roept ook haar leden op zoveel mogelijk mee te doen. "Willen we politiek gezien ruimte krijgen, dan zullen we de oorzaak van de longontstekingen moeten vinden", aldus Gert-Jan Frijters, geitenhouder in Rijen en bestuurslid van de studieclub. "Het is zoeken naar een speld in een hooiberg, maar hoe beter we meewerken hoe groter de kans is dat die speld gevonden wordt. Bovendien kan medewerking de sector verderop in het proces alleen maar voordelen opleveren." Frijters kan eventuele angst voor deelname aan het onderzoek wel begrijpen. "Misschien zijn we niet blij met de uitkomsten. Dat kan. Maar je kunt iets pas oplossen als je weet wát je precies moet oplossen. En als we dit niet oplossen, zal een verhoogde kans op longontstekingen ons altijd parten blijven spelen."